

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคชาติประชาไทย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔) โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาติประชาไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ต่อมาเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ พรรคชาติประชาไทยมีหนังสือชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ไม่ต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมในทางการเมืองเนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือใด ๆ จากสมาชิกพรรค คณะกรรมการสาขาพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรค โดยจากการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ได้มีมติให้ยุบเลิกพรรค นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔)

ศาลรัฐธรรมนูญส่งสำเนาคำร้องและเอกสารประกอบให้พรรคชาติประชาไทยเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และพรรคชาติประชาไทยได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๗ ว่า ขณะนี้พรรคชาติประชาไทยมีสมาชิกเหลืออยู่ ๖ คน รวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ยุบเลิกพรรคชาติประชาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒)

ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๗ สรุปได้ว่า พรรคชาติประชาไทยแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเพิ่มเติมว่า จากการที่ได้ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติประชาไทย เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๗ มีมติให้สมาชิกพรรคชาติประชาไทยทั้งหมดพ้นจากสมาชิกภาพตามข้อบังคับพรรคชาติประชาไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๖๑ (๔) ยกเว้น นายเครือเทพ พรหมสุวรรณ นายเกียรติพล ยวนบุญ และนายธารีฉัตร ผิวอ่อน นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติให้พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน มีเหตุที่จะให้ยุบพรรคชาติประชาไทย นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

๒. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคชาติประชาไทยแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาไทยเนื่องจากมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติให้พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุมีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อพรรคชาติประชาชนไทยมีมติให้สมาชิกพรรคชาติประชาชนไทยทั้งหมดพ้นจากสมาชิกภาพ ยกเว้นสมาชิกบางราย ทำให้พรรคชาติประชาชนไทยมีสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน ประกอบกับพรรคชาติประชาชนไทย ไม่คัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีมีเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทยได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) ที่นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔) ไว้ด้วยนั้น เมื่อกรณีมีเหตุให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาติประชาชนไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๒) แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยให้ยุบพรรคชาติประชาชนไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๔) อีก

๓. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาชนไทย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจิระ บุญพจนสุนทร นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมวณิชช์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายมานิต วิทยาเต็ม นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุธี สุทธิสมบุรณ์ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นางสาวนีย์ อัศวโรจน์ นายอภัย จันทนจุลกะ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔๕ ก วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๘

ย่อโดย นายภาณุมาศ ชัดประเสริฐ
กลุ่มงานคดี ๖